

విష్ణుభాగవత సుధాసింధు
ప్రథమతరంగము.

(బమ్మెన కొత్త నామాత్యకృత గోంధస్థము.)

భక్తిజన శతన సౌలభ్యముకొరకు
కన్దనాలెపు స్మార్యనారాయణ శాస్త్రిచే
సృష్టేకముగా అచ్చువేయించబడినది
కళామూల్యము.

శ్రీగురుభ్యోనమః.

శ్లో॥ జన్మాద్యస్య తోవ్యయాది తరతర్కాశ్లేష్వ
భిష్ట స్వైరాత్ । తేన బ్రహ్మహ్మదా య అదికవయో ము
హ్యంతియత్సరణః । తేజోవాసిమృదాం యథావిని
మయోయత్ర తిస్తి సర్వోమృషే । ధామ్నస్వేన సదానిరస్త
కుహకం సత్యం పరింధేమహి ॥

సీ॥ విశ్వజన్మస్థితి విలయంబు తెవ్వనివలన నేర్పడునను
వ ర్తనమున ।

వ్యావస్తనమున, గార్యములం దిభిష్టదైతానతాజను
జిత్రమాన జేసి

వేదంబు లజానకు విదితముల్ గావించె నెవ్వడు

బుధులుమోపింతు తెవ్వ

నికి నెండమావులనీట గారాదు లననోవ్యవ్య

బుద్ధిరానడరున్నట్లు

గీ॥ త్రిగుణస్పృష్టియందు దీక్షించు సత్యము ।

భంగివోకునట్టి పృథు నిరస్త ।

కుహకుడెవ్వడతని గోరి చింతించెద ।

సనఘుసత్యబతుని ననుదిశంబు ॥

శ్రీరామాయణావతారము

శుకుండు పరీక్షిత్తుహారాజున కిట్లనియె,

క॥ భూమిశ్వర మైత్రేయ ము హాముని
విదురునకునట్లు హరిగుణ శుభలీలా మహాత్మ్య
ముఁజెప్పిన | నామైత్రేయులకు విదురుడనిమో
మఱియు॥

క॥ అగుఁబండగు నీశ్వరులకుఁ బగడవనోద్భవ
విగాళ సర్కర్మములుండగులీలలైన నాతడు |
నగుఁబండై యుండుటెట్లు సాదన్యవిధి॥

క॥ చతురతదీపింప ప్రజాపతులకు బతియ
నగ వెలయు పద్మాపతియే | గతి పుట్టించెను స్ర
ష్టప్రతితులచే నపవిధ ప్రపంచము మరియు॥

క॥ సరసిరు హూదరు మంగళచరితామృత
పానకుతుకసంగంబున ని | ర్భరుడగు విదురునకు
మునీశ్వరుడగు మైత్రేయుడనియె సజ్జఁతిలకా॥

సీ॥ అసఘ యేకోదకమైయున్న వేళసంత
ర్థి రుద్ధానలదారునితతి | భాతి చిచ్ఛక్తి సమే

తుడై కపటనిద్రాలోలుడగుచు నిమిలితాక్షుఁ
డైన నారాయణుండంబు మధ్యమున భాసురసు
ధానేవ పాదురశరీరరుచులు సహస్ర శిరోరత్న
రుచులతో జెలిమిసేయగనొప్పు శేషభోగఁ

తే॥ తల్పమున బవ్వళించి యనల్పతత్త్వఁ
దీప్తి జెన్నొందగానద్వితీయుడగుచు । సభిరతుం
డయ్యు గోర్కులయందుబాసి ప్రివిమలా కృతి
నానంద భరితుడగుచు ॥

గీ॥ యోగమాయావిదూరుడై యుగ సహ
స్రకాల పర్యంత మఖిలలోకములు మ్రింగిపేర్చి
మఱికాల శత్రుపబ్బంహితమున । సమతస్యస్థి
క్రియాకలాపములదగిలి॥

క॥ తనజఠరము లోపలదాచిన లోక నికా
యముల సృజించుటకును సాధనమగు సూక్ష్మా
ర్థము మన । సునగని కాలానుగతరజోగుణ
మంతక॥

సీ॥ పుట్టించె దద్గుణంబున బరమేశ్వరునాభి
దేశమునందు సభిననాశముదయించె మఱియప్ప
యోరుహ ముఖంబు గర్మభోధతమైన కాల

మందు! దసలేదమున బ్రవృద్ధంబైన జలముచే
జలజాపుగతి బ్రకాశంబునొంద! జేసి లోకాశ్రయ
స్థితి సర్వగుణ విభాసితగతినొప్ప రాజీవముందు॥

గీ॥ నిజశిఖాకలితాంశంబు నిలిపి దానివలన
నామ్నాయమయుమరు వరగుణుండు | నాత్మ
యోనియున్నైన తోయదభవుండు | సరవిజతు
రాసనుండునాదననమమ్యై॥

మ॥ అతిగంభీర విశాలవారినిధి తోయాంత
ర్నిమిగ్నంబుడై | చతురాస్యంబొగి దివ్యవత్సరి
సహస్రంబబ్జ మూలంబు సాన్నిధి వీక్షించియు
గానలేక భగవన్మామూ మహత్త్వంబువి | స్మృతి
గానింప విశ్మయిస్తే మరల జేరెం దత్సరోజుత
ము॥

తే॥ అట్లుగ్రమ్మరిజేటి యయ్యబ్జపీఠమందు
నప్తాంగయోగ క్రియనురక్తి | బవను బంధించి
మహిత తపస్సగూఢానుండి శిలవర్షములు ససు
చుండనంత॥

గీ॥ అట్టియోగ జనిరమైన విజ్ఞానంబు! గలిగి
యుండి దాస గమలసయను! గానలేక హృదయ

కమలకర్ణికయందు | నున్నవాని దన్నుగన్నవాని ||

మ॥ కనియోగ నిశ్చలభక్తి యోగమహిమం
గంజాతగర్భండు శోభనచారిత్రు జగత్పవిత్రు
విలసత్పద్మాకళత్రున్ నుధాశన ముఖ్యస్తుతి పా
త్రు దానవచమూజైత్రున్ దళత్పద్మ నేత్రు
నవీనోజ్జ్వల నీలమేఘ నిభగాత్రున్ బక్షిరాట్ప
త్రునిన్ ||

చ॥ అలఘుఘణాతపత్ర నిజరూగ్ర సమం
చిత నూత్నరత్న సర్వలరుచిచే యుగాంత తిమి
రంబుసడంచి యకల్మషోల్ల సజ్జలములజేసియందు
సవసారసనాశసితై క భోగముగలిగిన శేషతల్ప
మును కైకొనియున్న మహాత్ము నొక్కనిన్ ||

నీ॥ వరప్రీతకౌశేయ పరిధానకాంతి సంధ్యాం
బు దరుచినిచయంబుగాగ | కమనీయ నవహేమ
లితకిరీటంబు రమణగాంచన శిఖరంబుగాగ |
మానిత మాత్రక మాలికారుచినాను పతిత ని
ర్భర పరంపరలుగాగ | జెలువొందు నవతులనీ
దామకములు లాలిత తట ధౌషధీ లతలుగాగ |

తే॥ వరభుజంబులు నికటస్థవంశములుగ |

బదములంగణపాద పప్రచయములుగ | లలితగతి
నొప్పు మరకతాచల విడంబి | తాత్త్వదేహంబు గ
లుగు మహాత్ము హరిని॥

వ. మఱియు నపరిచ్ఛిన్నంబును, నిరుపమా
నంబును, నిఖిలలోక సంగ్రహంబును, సతివిస్తా
రవర్తులాయమానంబునునై వివిధ విజిత్రీ దివ్య
మణిభూషణంబుల నాత్మీయ నిర్మలయ్యుతిచేతం
బ్రకాశంబు నొందజేయు దివ్యదేహంబు దసర;
వివిధంబులగు కామంబులభిలషించి విశుద్ధంబై న
వేదోక్త మార్గంబున భజించు పురుషశ్రేష్ఠు
లకు గామధేయ వనందగిని పాదనద్యయుగంబును
సలిక, ఫలక, లలిత రుచినిచయంబులకు నోటు
వడి కృపాపాసుగిండ్లై చుదుగిండు జహురూపం
బుల బహుసరోదంబుల నాశ్రయించె నననొప్పు
వదనఖంబులును; గమలాభూకాంతలకు నుపధా
న రూపంబు లనందగి నీలకదళికా స్త్రాభంబు
లడంబు విడుచిందు చూడు యగళంబును; గనక
మణిమయమేఖలాకరాపాభి రామంబును, గదం

బకింజల్కు శోభిత వీతాం బరాలంకృతంబునై
 విలసిల్లు కటిమండలంబును, శృంగార వాహినీ
 జలావర్తంబునా బొలుపొందు నాభీవివశంబును;
 జఠరస్థ నిఖిల బ్రహ్మాండ ముహూర్ముహూరుద్భవ
 కృశీభూతం బనంగు మధ్యభాగంబును, మహిత
 ముక్తా ఫలమాలికా నిరచిత రంగవల్లీ విరాజితం
 బు, నవతులసీదామకీసలయ తల్పంబు, గును
 మ మాలికాలంకృతంబు, ఘనసార కస్తూరికా
 చందన విలిప్తంబు, గొస్తుభరత్న దీప్తిప్రదీప్తం
 బు, శ్రీవత్సలక్షణ లక్ష్మీతంబు. నై, యిందికా
 రమణికి గేళీమందిరంబనం బొల్పు వక్షస్థలంబును
 సుఖకేళీసమారంభ పరిరంభణాంభోధి రాత్కన్య
 కా కరాంభోజ కలిత కనకమణి కంకణ నికమం
 బులనం బొలుపారు రేఖాత్రియ విరాజమానం
 బైన కంఠరంబును; సుమహితార్ఘ్య దివ్యమణి
 ప్రభావిభాసిత కేయూర, కంకణ, ముద్రికాలం
 కృతంబులైన బాహువులును, సకలలోకార్తి ని
 వారక దరహాస చంద్రికా ధవళితంబులైన, కర్ణ
 కుండల మండన మణిమరీచులు న రసంబులు న

లువం దనరి, నిద్దంబులగు చెక్కు టద్దంబులును,
 బరిపక్వబింబఫల, ప్రవాళ, పల్లవా, రుణాధరం
 బును; సకల భువన పరిపాలనంబునకు నేనచాలు
 దునని వివాదించు నయనయుగళంబునకు నీచూ
 న్తంభంబు, జంపక ప్రసూన రుచివిభాసంబునగు
 నాసాదండంబును; గమల కుముదంబుల కుంజెం
 పు నంచ దించుచు, గరుణామృత తరంగితా
 పాంగంబులై, కర్ణవిశ్రాంతంబులై, చెలువొందు
 నేత్రంబులును; సలలిత శ్రీకారంబునకు నక్షర
 త్వంబు సార్థకంబయ్యె ననందగు కర్ణంబులును;
 నిక్షుచావస్థయంబునాజూపట్టు భ్రామ్యుగళంబు
 ను, నపరపక్షౌష్ణమీ శశాంక శంకాస్పద ఫల
 ఫలకంబును ; నీలగిరీద్ర శృంగసంగత బాల
 మూర్తాంశమండల విడచిత, పద్మరాగమగ్నిచిత,
 కాంచనకీరీటంబునం బొలుపారి, సూర్యేంబు పవ
 నానల ప్రకాశంబులకు నంకాశంబు సూచక, త్రి
 లోకవ్యాపక సమర్థంబులగు తేజోవిశేషంబుల జె
 లునొంది సంగరరంజంబు దానపానీకంబుల హ
 తింపంజాలు సువిర్భవాది ద్విసాధనంబులచేమరా

సదంబగు దివ్యరూపంబునుం గలిగి మఱియును,

ఉ॥ హరికలాప పుష్పనిచయంబుల బంచద
సర్పరత్న కేయూర కరాంగుళీయక మహాజ్వల
బాహునహస్రశాఖ లా । స్పారగ జాడనాప్పి
భువనాత్మకలీల నవృష్టమూల వి । స్ఫూరిత భోగి
వేష్టిత విభాసిత చందన భూరుహాకృతి॥

మ॥ విలసత్కుండలి రాజసఖ్యమున నుర్రీ
భృత్సమాఖ్య॥ సముజ్జ్వలితోదార శిరోవిభూ
షణ సహస్ర స్వణకూటంబులన్ । సలిలావాసత
జారుకొస్తుభ విరాజద్రీప్తు గర్భంబునన్ । సలినా
త్తుండు గనుంగొనంగదగె మైనాకావనీ భృద్గతిన్॥

క॥ ఏతతార్థజ్ఞాన పదాస్తుతి మకరంద ప్రహృ
ష్టశ్రుతిజాత మధు । ప్రతగణ పరివృతతోభా ।
గతికీర్తి ప్రసవమాత్రికలుగలవానిన్॥

ప॥ కనుంగొని చతురాననుం డిట్లని స్తుతించె

సీ॥ సలినాక్ష మాతూగుణ వ్యతికరమున,
జేసి కార్యంబైన సృష్టిరూప । మన బ్రకాశించు
నీఘనరూప విభవంబు రూపింప దేహధారులకు
దుర్వి । భావ్యంబు దలపోయ భగవంతుడవునై న

చద్మాఁ నీస్వరూపంబుకంటె । నన్యమొక్కటిస
త్యమై బోధకంబైన యదిలేదుగాన నీయతుల
దివ్య । గీ॥ మైసరూపంబునాకు బ్రిత్యఁ మ
య్యె । నదియుగాక వివేకోదయమునజేసి । వడద
నీరూప మజ్ఞాన గురుతమోని । వారకంబయ్యె
నాకు శశ్వత్ప్రదీప॥

క॥ ఘన సత్పురుషా నుగ్రహా మునక్తై య
మితావతార మూలంబగుచుం । దనరెడి నీరూ
పము శోభనమగు ; భవదీయ నాభిపద్యము
వలనక॥

క॥ జననంబందిన నాచే । ననయము మొద
లనె గృహీతమయ్యె జగత్పా । వన నీమ నుస్వ
రూపము । ఘనరుచిరంబైన స్వయం ప్రకాశక
మగుటక॥

చ॥ మఱియు జ్ఞానానంద పరిపూర్ణమూర్తిం
బును, ననావృత ప్రకాశంబును, భేదరహితం
బును, బ్రపంచజనకంబును, బ్రపంచ విలక్ష
ణంబును, భూతేంద్రి యాత్మకంబును, నేకంబు
నునె న రూపంబునొందియు నెందును బాహగాన

పట్టి నిన్ను నాశ్రయించెద ; నదియునుంగాక,
 జగన్మంగళ స్వరూప ధరుండవై నీయుపాసకుల
 మైన మామంగళంబుల కొరకు నిరంతర ధ్యాసం
 బుచేత నీదివ్యరూపంబునం గానంబడితి విట్టినివు
 నిరయభాక్కులై నిశీశ్వరవాదంబునంజేసి కుత
 ర్కంబులు ప్రసంగించు భాగ్య రహితులచేత
 నాదృతుండవుకావు మఱియుం గొందరు కృతా
 థులైన మహాత్ములు భవదీయ శ్రీచరణారవింద
 కోశగంధంబు వేదమారుతా నీరంబగుటం జేసి
 తమ తమ కర్ణకుహరంబులచేత నాఘ్రాణించు
 చుండుదురు వారల హృదయకమలంబుల యం
 దు భక్తిపారతంత్య్రంబున గృహీతపాదార విం
 దంబులు గలిగి ప్రకాశింతు వదియుంగాక వ్రా
 గులకు ద్రవ్యాగార సుహృన్నిమిత్తంబైన భ
 యంబును దన్నాశనిమిత్తంబైన శోకంబును ద్ర
 వ్యాది స్పృహయును దన్నిమిత్తంబైన పరిభవం
 బును మఱియు నందుత్పన్నయునది ప్రయాసంబు
 నలభుంబైన నార్తిమూలంబగు లదీయంబైన
 వృధాగ్రహంబునునీ శ్రీపాదార విందంబులందు

వై ముఖ్యంబైత కాలంబుగలుగు సతకాలం
 బును బ్రాప్తంబులగుంగాని మానవాత్మ నాయ
 కుండవగు నిన్ను వ్వాశించి నభయనివృత్తి
 హేతువైన మోక్షంబు గలుగు మఱియును
 గొందరు సకలపాప సవర్తకంబున త్వదీయ
 నామస్మరణ కీర్తనంబులందు విముఖులై కామ్య
 కర్మ ప్రాప్తిగ్యంబునంజేసి నప్తమతులై యింద్రి
 య పరతంత్రులై యమంగళింబులైన కార్యం
 బులు సేయుచుందురు దానంజేసి వాతాదిత్రి
 ధాతు మూలంబైన క్షుత్తువాది దుఃఖంబుల
 చేతను శీతశ్మి వర్షవాతాది దుఃఖంబులచేతను
 సతిదీర్ఘంబైన కామాగ్ని చేతను సచ్ఛిన్నంబ
 గు కోభంబు చేతను దవ్యమానులగుచురు వా
 రలగనిన నాచిత్తంబు గలంకంబొందు జీవంతు
 భవదీయ మాయాపరిభ్రామ్య మాణుండై యా
 త్మవేణి యెప్పుడు దెలియునంతకాలంబు నిర్భ
 కులై దుస్తంబైన సంసారసాగరంబు దరియిం
 పంజాలకుండు నమ్మ నీందులైనను భవదీయనా
 మస్మరణంబు మరచి యితర విషయాసక్తులైరేని

వారలు తివంబులందు వృధాప్రయత్నములై సం
 చరించుచు రాత్రులయందు నిద్రాసక్తులై స్వ
 ప్నగోచరంబులైన బహువిధ సంపదలకు నానంద
 నించుచు శరీర పరిణామాది వీడలకు దుఃఖించు
 చుం బ్రతిహతంబులైన యువోగ్యుల ఖా
 లోకంబున సంసారులైన వర్తింతురు నిష్కామ
 ధర్మములై నిన్న భజించు సత్పురుషుల కర్ణ
 మార్గంబులం బ్రవేశించి భవదీయ భక్తియోగ
 పరిశోధించిన హృత్సరోజ కర్ణికా వీరంబున
 వసియింతు వదియనుంగాక॥

మ॥ పరయోగింద్రులు యోగ మార్గముల
 భావంబందు నేనీమనో । హరహంబు దలంచి
 యే గుణగణధ్యానంబు గావించుర । పురుషశ్రే
 ష్ఠ పరిగ్రహంబునకునై పొల్పరడధ్యాన గోచర
 మూర్తి ధరియింతుగాక పరమార్థహుండ
 నై మాధవా॥

తే॥ అతయ నిష్కామధర్మములై నట్టి భక్తులం
 దు నీవు బ్రసన్నుడవైన రీతి హృదయముల బ
 ద్ధకాములై యనయిదేవ । గణములందు బ్రస

న్నత గలుగవీవు ॥

చ॥ అరయ సమస్తభూత హృదయంబుల
యందు వసించి యేకమై పరగి సుహృత్క్రియా
ను గుణభాసిత ధర్ముడవుం బశావరే శ్వరుడవు
నై తనర్పుచు నసజ్జన దుర్లభమైనయట్టి సుస్థిర
మగు సర్వ భూతదయచే బాడగానగ వత్తు
వచ్యుతా॥

మ॥ కృతుదానోగ్రి తపస్సయాధి జవనత్క
ర్మాగ్ని హోత్రాభిల వ్రతచర్యాదుల నాద
రింపవలల వ్యాపార పారాయణ । స్థితినొప్పారెడి
నీవదాబ్జయగళి సేవాభిపూజా సమర్పిత ధర్ముం
డగువానిభంగి ననురాగి దేవచూడామణీ ॥

తే॥ తవిలి శశ్వత్స్వరూపమై తనరి భూమి మ
హిమచేతనపాస్త్ర సమస్త భేదా మోహుడ వలల
విజ్ఞానమునకు నాశ్రయిండువగునీకు మ్రొక్కెద
నోరమేశ ॥

క॥ జననస్థితి విలయంబుల । కనయంబును
హేతుభూతమగు మాయావీలనుజెంది నటనసలి
పెను ననభూతమక నీకొనర్తు నభివందనముల్ ॥

తరల॥ జననవృద్ధి వినాశహేతుక సంగతిం
గల యేను నీపురు హుండు ద్రిశాఖలై మను
పుర మరీచిముఖామరుల్ దనరనం దుపశాఖలై
భవదాత్మ దీనికి మూలమై యనయమున్ భు
వన ద్రిమాశృతివైన నీకిదె మొక్కెడన్॥

మ॥ పురుషాధిశ భవత్పదాబ్జయుగళి పూ
జాది కర్మక్రియా పరతంజెందని మూఢచిత్తుని
జశుప్రాయున్ మనుష్యాథమున్ జరయున్
నాశము నొందజేయు నతివక్షంబైన కాలంబు
తద్గురు కాలాత్ముడవైన నీకు మదిసంతోషం
బునన్ మొక్కెడన్॥

చ॥ భవదుదర ప్రభూతమగు పద్మయువంకు
వసిందియున్ననే నవిరళతావకిన కలితాంశమునం
దనరారు విశ్వముం దనిలి రదించుచున్ బహు
విధంబుల బల్కెడి వేదజాలముల్ శివతరమై ఘ
లింప గృహసేయుము భక్తఫల ప్రదాయకా॥

చ॥ అనియరు కంఠతోప విసయలటున జాగి
లిమొక్కి చూరులో చన సరసీరుహుండగుదు
సర్వజగ త్పరికాలనా రతిందనదనసన్ను బోధులు

కుదానిటు సన్నిధియైన యీశ్వరుండనయము నా
దు దుఃఖము తయూమతిబాపెనునంచునమ్మిడై ॥

తే॥ అట్లు వొడగని యార్తుడై నట్టి పద్మ భ
వుని వాంఛితమార్త దీర్పంగవలచి యతని మో
వానివారకమైనయట్టి యమృత రసతుల్యమధుర
వాక్యములననియె ॥

క॥ నీకీప్యకు గానంబడె । నాకులకునుచురగ
పలిపినాకులకైనా । వాకొనగం దలపోయను ।
రాకును మదీయ కూపరమ్యత్వంబుల్ ॥

క॥ కావున మచ్చారిత్ర కి ధానిలసితమై
న సుమహిత స్తవము జగి । త్పవనము విగతసం
శయభావుడనై బుద్ధినిలుపు పంకజజన్మా ॥

క॥ సగుణుడనై లీలార్థము జగముల గుత్పిం
పదలచు చతురుడనన్ను । సగుణునిగా నుతియిం
చితి దగసంతసమయ్యె నాకు దామరసభావ ॥

క॥ అనుదినమును ద్విజగత్పా వన మగునీ
మంగళ స్తవంబు బలిపర్చ । వినిననుజనులకు నే
బొడగనబడును నవాప్తసకల కాముడనగుచు ॥

శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ

ప్రకటన విన్నపము.

ఈరీతిగ నింకకొన్ని ముఖ్యవిషయములు
ప్రచురించబడును.

గురుస్మరణ ప్రధమముం దవసరము
కనుకను, నాతాయణ పద్మభువులు స్మార
ర్తగురు పరంపరకు ప్రధములు కను
కను, వీరినిగురించిన యీతిరంగము మొ
దట వెడలినది. విశిష్టాద్వైతద్వైతులకు
గూడనిది సమ్మతమేకదా. కనుక సత్పు
రుషు లందరీకార్యమునకు సహాయులగు
దురని దై వమును ప్రాథిం దుచున్నాను.

సజనవిధేయదు,

కర్లపాలెము సూర్య నారాయణ శాస్త్రి
బాపట్ల. దుర్మతివత్సర పుష్య కుంభ సోమవాసరం

విజయ ముద్రాక్షరశాల, బాపట్ల.

జ న వ రి.

1922.

10356

